

Так як для сприятливішого розвитку музичної обдарованості потрібно створити всі необхідні умови, ми пропонуємо розглянути декілька прикладів креативного простору. Одним із них є ефективним та провіреним «Radio Cool School». В основу береться створення шкільного радіо, яке стає освітнім та розважальним центром міста.

Школярі можуть провести кастинг діджеїв, скласти список цікавих особистостей, які стануть гостями ефірів, а також запропонувати вчителям продумати свої науково-популярні випуски, головне що розвитком ефірів займаються самі діти без допомоги дорослих але під суворим контролем. До створення радіо варто долучати і шкільного психолога, який може вести рубрику корисних порад. А «Відкритий мікрофон» діти готові надати всім, хто хоче поділитися ідеями. Хочемо зауважити, що не варто обмежуватися шкільними ефірами, а потрібно розширяти аудиторію за допомогою інтернет-трансляцій.

«Світ талантів» так називається наступний простір, який привернув нашу увагу. У ньому кожен має змогу знайти цікаве заняття відповідно до своїх захоплень. Простір містить три зони: спорт, творчість та логіка, між якими діти можуть вільно переходити. Створювати свої шедеври школярі можуть в ігровій формі. Розвивальні ігри, конструктори, столи, стелажі, спортивну гірку, гантелі, стіл, пісок для малювання, пази, дитячі журнали та багато іншого необхідно для створення такої унікальної зони для творчості.

Сучасним школярам важко сприймати різножанрову музику. А на уроках музичного мистецтва, вчителя обмежують навчальний план та програма. Отож щоб глибше розвивати здібності учнів, варто створювати «Music Room». Діти тут зможуть розвивати свої вокальні здібності, грають на фортепіано, вивчають теорію музики. Для цього простору необхідно використовувати: хахон, синтезатор, там-там (джембе). А також колонка для підключення музичних інструментів, медіателевізор.

Маємо пам'ятати, що вже з перших днів занять потрібно заохочувати дітей до різних видів музичної діяльності. Підтримувати ініціативи учнів у виконанні або вивченні чогось нового. Стимулювати інтереси обдарованих учнів за допомогою збагачення уявлень про музичне мистецтво (відвідування майстер-класів, концертів, фестивалів, ознайомлення із цікавими фактами про музикантів та багато іншого). Отже яким би не був вид роботи у процесі музичного навчання він має сприяти духовному розвитку, вихованню моралі та формуванню музичного світогляду.

Література:

1. Теплов Б.М. Избранные произведения: В 2 т. –Педагогика. Москва,1985. – Т.1. – с. 14-305.
2. Теплов Б.М. Психология музыкальных способностей. – Москва. – Издательство ФПН РСФСР, 1947. – 334с.
3. Тітов С. І. Мучнича обдарованість та її розвиток // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2004. – Вип.19. – 223-226с.
4. Зимина А. Основы музыкального воспитания и развитие детей младшего возраста. – Москва.: ВЛАДОС, 2000. – 320с.

Малієнко Ю.Б.,

*к. пед. н., старший науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ЯК ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ЧИННИК КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ЗМІСТУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасне суспільство висуває кардинально нові вимоги до історичної освіти, характерними рисами якої стають компетенція, багатоаспектність, інтегративність.

У контексті нашої теми розглядаємо багатоаспектність як поліфункціональний чинник шкільної історичної освіти ХХІ ст. в цілому, надання її змісту компетентісно орієнтованого спрямування, зокрема. Насамперед, це вимога часу і показник здатності української школи адекватно реагувати на сучасні освітні виклики. До того ж – це ресурс для розвитку умінь і навичок самоосвіти людини впродовж життя.

Синонімічним до основного поняття нашого дослідження вважаємо слово багаторакурсність, оскільки словотвірні частини обох дефініцій (аспект і ракурс) означають певний погляд, позицію, з якої розглядаються, сприймаються, оцінюються історичні події, явища, процеси.

Атрибутивними ознаками багатоаспектності є комплексність, інтегративність, міждисциплінарність, множинність поглядів на історичне минуле й сьогодення. Компетенізація передбачає формування в учнів усіх складників предметної історичної компетентності: хронологічного, просторового, інформаційного, логічного, аксіологічного.

Зупинимося на педагогічному супроводі питання.

Багатоаспектність компетентісно орієнтованого змісту історичної освіти передбачає наявність у підручниках, посібниках широкої джерельної бази про економічний, політичний, соціальний поступ народів, держав, цивілізацій на різних етапах їх розвитку; про матеріальну і духовну культуру в усьому різнобарв'ї її існування; про світогляд, мотиви, уявлення і повсякдення людей у мирний та воєнний час; макро- і мікроісторію.

Відповідно до сучасних вимог зазначені джерела мають бути різноманітними, контраверсійними, створеними людьми, групами, верствами, які представляють різні погляди та позиції спостереження на історичні факти. Головне, показати дітям причини такої множинності, взаємозв'язок і взаємозалежність усіх чинників розвитку людства. У такий спосіб закладатимуться основи для комплексного, інтегративного вивчення учнями історичних подій, явищ, процесів.

Важливим змістовим складником багатоаспектності стає формування в учнів діяльнісного/дослідницького компоненту предметної історичної компетентності, який передбачає такі види учнівської діяльності, як: аналіз, узагальнення, порівняння, пошук, збереження, передача історичної інформації. Для цього доступними школярам мають стати вже згадані багаторакурсні джерела навчального матеріалу (нарративні, документальні, візуальні тощо), а також система різнорівневих навчально-пізнавальних завдань для опрацювання джерельної бази.

Зрозуміло, що уроки історії та запропоновані вчителем джерела, є лише одними з варіантів пізнання минулого й сьогодення. Учні в родині і власних спільнотах, художній/науковій/публіцистичній літературі й музеях, через ЗМІ та інтернет можуть стикатися з радикально іншими підходами, тлумаченнями, оцінками історичних фактів. Аби допомогти дітям розібратися у такій багатоаспектності, зрозуміти мотиви, що живлять ці різноманітні погляди, оцінити надійність джерел, варто запропонувати школярам алгоритм відомого європейського вченого Роберта Страдлінга.

Для роботи з історичними документами Страдлінг виокремив три складники. По-перше, це спроба зрозуміти логіку висловленої позиції. По-друге, виявлення протиріч у тексті джерела (вирізнити, наприклад, факти, які можна перевірити, думки експерта, невідкріплені думки і чутки; звернути увагу на вживання емоційно-зabarвлених висловів, псевдо-аналогій і стереотипів). По-третє, критичний аналіз контекстуальної інформації про кожне джерело, бо це дає змогу скласти більш повну уяву про те, звідки рухається спостерігач, про його походження, прихильників, союзників, партнерів [1, с.16-17].

Багатоаспектність тісно пов'язана з полікультурністю. Обидві дефініції передбачають дослідження учнями різних граней минулого й сьогодення. До того ж шкільна освіта має полішити підготовку молоді до життя у світі, якому притаманна етнічна, культурна, мовна і релігійна різноманітність [1, с. 9].

Отже, багатоаспектність стає одним із найважливіших підходів до формування як змісту історичної освіти, так і предметної історичної компетентності учнів.

Література

1. Страдлінг Р. Багаторакурсність у викладанні історії [Посібник для вчителя] / Р. Страдлінг. – Страсбург: Видавництво Ради Європи, 2004 – 65 с.